

Yttrande

Dnr: On 2021/471

Till Socialdepartementet

Remissyttrande – Från delar till helhet SOU 2021:93

Synpunkter på utredningens förslag och bedömningar

Avsnitt 9 - Mer renodlat ansvar för skadligt bruk och beroende för huvudmännen

Omsorgsnämnden i Vellinge ser mycket positivt på att regionernas hälso- och sjukvård får ansvar för all behandling av skadligt bruk och beroende, och att vården ges samordnat med annan psykiatrisk vård.

Förtydligandet av socialtjänstens fortsatta ansvar (upsökande verksamhet och annat förebyggande arbete, ekonomisk och social trygghet med fokus på att stärka funktionsförmåga, resurser och möjligheter till ett självständigt liv, stöd till anhöriga till personer med skadligt bruk och beroende samt trygga och goda uppväxtförhållanden för barn och unga) ger förutsättningar för kommunerna att fokusera på de sociala insatserna för målgruppen.

Avsnitt 10 - Ett starkare hälsofrämjande och skadereducerande perspektiv

Omsorgsnämnden i Vellinge ser positivt på utredningens förslag som syftar till att öka tillgängligheten till LARO (läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende), samtidigt som risken för vidareförmedling från patienter till personer utanför programmen minimeras.

Det är också positivt att utredningen föreslår ändringar i Lag (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler, bland annat genom att göra det obligatoriskt för regionerna att bedriva sådan verksamhet, för att öka utbudet av lågtröskelverksamheter som kan erbjuda flera skademinimerande och hälsofrämjande insatser samtidigt.

Avsnitt 11 - En samordnad verksamhet för dem med störst behov

Omsorgsnämnden i Vellinge ställer sig positiv till utredningens förslag om en samordnad verksamhet för dem med störst behov av både hälso- och sjukvård- och socialtjänstinsatser på grund av en psykisk funktionsnedsättning, men vill också peka på risken att förslaget kan leda till bristande lokal förankring och centralisering av insatser.

I regioner med många kommuner kan det vara svårt, speciellt för mindre kommuner, att få inflytande i samverkansfrågor. Att åstadkomma en verksamhet som kan arbeta mobilt och flexibelt och finnas där deltagarna befinner sig, kan komma att innebära

betydande svårigheter. Beroende på var man bor kan det bli mer eller mindre svårt att få tillgång till insatserna.

Avsnitt 12 - Bättre uppföljning, kunskapsutveckling och kompetensförsörjning

Omsorgsnämnden i Vellinge ställer sig bakom utredningens förslag att uppföljning ska förbättras genom nya registerdata och genom att belysa de målbilder som utredningen tagit fram tillsammans med personer med samsjuklighet.

Nämnden vill dock peka på att framtagandet av nya registerdata också riskerar att innebära ökad administrativ belastning på verksamheten.

Utredningen gör bedömningen att olika insatser för att säkra kompetensförsörjningen behöver vidtas av berörda aktörer. Skarpa förslag kring kompetensförsörjning saknas emellertid, vilket Omsorgsnämnden i Vellinge anser vara en brist i utredningen.

13 - Utveckling för att stärka inflytande och minska stigmatisering

Omsorgsnämnden i Vellinge ser positivt på utredningens förslag om ett nationellt program för ökat kollektivt inflytande för och minskad stigmatisering av personer med samsjuklighet, att tillgången till personligt ombud ökar, samt att samarbetet mellan personligt ombud och civilsamhället stärks.

15 - Konsekvenser

Omsorgsnämnden i Vellinge delar utredningens bedömning att föreslagen samordnad vård- och stödverksamhet har en påverkan på den kommunala självstyrelsen. Huruvida denna är proportionerlig i förhållande till sitt syfte eller inte, beror i hög grad på hur inflytande frågor för enskilda kommuner hanteras vid organiseringen av verksamheten.

Omsorgsnämnden i Vellinge vill varna för risken att förslaget kan leda till bristande lokal förankring och centralisering av insatser. I regioner med många kommuner kan det vara svårt, speciellt för mindre kommuner, att få inflytande i samverkansfrågor. Att åstadkomma en verksamhet som kan arbeta mobilt och flexibelt och finnas där deltagarna befinner sig, kan visa sig innebära betydande svårigheter. Beroende på var man bor kan det bli mer eller mindre svårt att få tillgång till insatserna.

När det gäller ekonomiska konsekvenser av förslagen anser Omsorgsnämnden i Vellinge att det är av yttersta vikt att eventuella merkostnader för genomförandet av reformen fullt ut finansieras av staten.